

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Β'. ΑΡΙΘ. 70

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27^α ΑΘΗΝΑΣ

14 ΜΑΡΤΙΟΥ 1920

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΤΟΥ 1920

«Οι τὸ Ἐκπαιδευτικὸν μᾶς σύστημα δὲν ἄλλαξε καθόλου ἀπὸ τὸ 1834 καὶ οὐκ ἀγνοεῖ τὴ σύγχρονη πρόοδος τῆς Παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης εἶναι ἓνα ἀναμφισβήτητο γεγονός. Τὴν ὀριστικὴν χρεωκοπία τοῦ κανεῖς πλέον σήμερον δὲν ἀμφισβητεῖ ἀπὸ τοὺς παιδαγωγικοὺς μᾶς, Ἄρκετὰ χρόνια εἶναι πού μῖς τὸ ἔλεγαν καθυμᾶ τὰ παιδιὰ, πού ἴθελα ἐτυραννοῦσαμε, μὲ τὴν στάση πού ἔπαιρναν ἀπέναντί μας. Καὶ ὅμως ἐνῶ αὐτὰ μὲ κάθε τρόπο κοίταζαν νὰ γλυτώσουν ἀπ' τὴν νεκρὴ ἀπόφασιμα τοῦ σχολαστικισμοῦ, πού τοὺς ἔπνευε κάθε ἀληθινὴ ἐκδήλωση τῆς ζωῆς των, ἡμεῖς ἐβουλώναμε τ' αὐτὰ καὶ κλειούσαμε τὰ μάτια. Ἡ ἴτακτης φοίτηση, ἡ ἀποστραφὴ ἀπὸ τὸ βιβλίον, ἡ πρόωρη ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ τέλος ἡ ἀγραμματοσύνη, δὲν μᾶς ἔβαναν σὲ σκέψη.

Στὴν στάση μᾶς αὐτὴ μιά διαμαρτυρία μεγάλη ἔρχοταν ἀπ' τὴν Κοινωνία μὲ τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν περιφρόνησίν τῆς στὸ σχολεῖον καὶ στὸ δάσκαλον, πού ὄχι μόνον δὲν τῆς ἐξυπηρετοῦσαν καμμιά ἀνάγκη, ὄχι μονάχα δὲν τῆς ἔδιναν κανένα ἐφόδιον γιὰ τὴν ζωὴν—πράγμα πού τόσο ταπεινῶσε τὴ θέσιν τοῦ Κλάδου—ἀλλὰ ἀπ' ἐναντίας σταθῆκαν ἐμπόδιον γὰ τὴν ἀνάπτυξίν τῆς καὶ ἡ σπουδαιότερη αἰτία γιὰ τὴ σημερινὴ καθυστέρησιν.

Μπροστὰ σ' αὐτὴν τὴν ἐκπαιδευτικὴν χρεωκοπία καὶ τὴν περιφρόνησίν τῆς ὁ δάσκαλος πού εἶχε δοσμένα τὰ καλύτερα χρόνια τῆς ζωῆς του ἐφαρμόζοντας πιστὰ ὅλας τὰς μεθόδους μὲ τὰ τυπικὰ τους στίδια ἀνάφρατα, καὶ πού ἡ ταπεινώσιν τὸν ἔλλειβε καὶ τοῦ κλονίζε τὴν ἡθικὴν ὑπόστασιν, ὅμως γιὰ ἓνα χρονικὸ διάστημα εἶχε πάρει τὴν ἴδια ἀρνητικὴν στάσιν. Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ εἶρη τὸ δρόμον του καὶ νὰ πάρῃ τὴν ὀριστικὴν τὴν ἀπόφασιν, ἀνύλοχον μὲ τὴν πεποίθησιν καὶ τὴν πίστιν πού τοῦ ἔδινε ἡ πείρα τοῦ ἡ βγαλμένη ἀπ' τὴν σχολικὴν ζωὴν καὶ τὰ πράγματα. Ἐπρεπε νὰ γυρίσῃ στὸ δημοτικὸν σχολεῖον ἓνα 1920 μὲ τὴν ἐπίνοιον τῆς καθαρῆς αἰτίας γιὰ νὰ ἰδῇ ὁ Κλάδος χειροπιαστὰ πλέον ἀπὸ τὴν σύγκρισιν, πού αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔκαμε τὸν δύο καταστάσεων τοῦ παιδιοῦ μὲ τὴν δημοτικὴν καὶ τὴν καθαρῆς αἰτίας, μιά μεγάλη ἀλήθεια, τὸ ἔγκλημα πού ἀσυνείδητα γενότανε δεκαετηρίδες ὀλόκληρες μέσα στὸ δημοτικὸν σχολεῖον εἰς βίβρος τοῦ λαοῦ.

Τότες κατάλαβε τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν περιφρόνησιν τῆς Κοινωνίας στὸ σχολεῖον, τότες ἐξήγησε τὴν ἀνεξήγητὴν στάσιν τὸν παιδιῶν, τότε ἐνόησε τὴν αἰτία τοῦ ξεπεσμοῦ τοῦ Κλάδου καὶ τέλος τὸ μεγάλο λάθος πού συνεχίζεται ἀκόμη καὶ σήμερον ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονες πού θεωροῦν τὰ κεφάλια τὸν παιδιῶν καζίνες μέσα στίς ὀπίσθες μὲται κανὴς νὰ βάλῃ ὅ,τι θέλῃ. Αὐτὴ ἡ σύγ-

κρησιν τὸν βιβλίων δημοτικῆς καὶ καθαρῆς αἰτίας ἦταν ἡ αἰτία γιὰ νὰ βῆ ὁ Κλάδος τὸ δρόμον του καὶ νὰ πάρῃ τὴν ὀριστικὴν τὴν ἀπόφασιν γιὰ μιά μεταρρυθμίσιν στὸ δημοτικὸν σχολεῖον οὐσιαστικὴν καὶ πρακτικὴν. Ἔτσι κατάρτισε τὸ ἐκπαιδευτικὸν του πρόγραμμα ἀπὸ τὸ μελετήσῃ τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ λαϊκοῦ σχολεῖου μὲ ἐξέτασιν ὑποχρεωτικὴν φοίτησιν γιὰ τὴν Ἑθνικὴν ἀνάγνωση. Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ τὸ μελετήσῃ καὶ τὸ ξαναμελέτησε ἐπαναληπτικῶς σὲ τοπικὰ καὶ σὲ γενικὰ συνέλευσεις, τὸ ἀποκρυστάλλωσε σὲ ἀπόφασιν, τὴν ὅποιαν ἀνεῖνε στὴν τελευταία του συνέλευσιν καὶ τέλος τῆς ἔδωσε εὐρυτάτην δημοσιότητα στὸν Τύπον.

Κατὰ γενικὸν κανόναν ἂν κάθε ἀπόφασιν ἐνισχύεται μὲ τὴν θετικὴν ἐνέργειαν ὅμως κανεῖς δὲν μπορεῖ ν' ἀμφισβητήσῃ πῶς καὶ ἡ ἀρνητικὴ δὲν ὤρπει. Καὶ ἐξηγησάμεθα. Εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν τοῦ Κλάδου ἐκεῖνον πού ἐβοήθησε περισσότερον ἦταν ἡ ἀρνητικὴν στάσιν τὸν ἀν-

ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΚΡΙΣΕΙΣ

Η ΔΙΑΒΙΩΣΙΣ

Κύριε Ὑπουργέ, οἱ δημοδιδάσκαλοι πεινοῦν. Ἐπὶ ἔξ τῶν μῆνες ἀναμένουν μὲ αγωνία νὰ τοὺς δοθῇ ἡ δικαιοσύνη πού ἡ Κυβέρνησις τοὺς ἔπεισεν. Τὸ νομοσχέδιον τῆς διαβαθμίσεως των μελετήσῃ ἀπὸ σὰς ὑπουργοὺς τῆς Παιδείας, ἔσοιμο περιμένει τὴν διαταγὴν τῆς δημοσιεύσεως. Ναι, μόνο τὴ διαταγὴν τῆς δημοσιεύσεως! Ὁ δημοδιδάσκαλος κέσμος δὲν μπορεῖ νὰ φαντασθῇ πῶς εἶνε δυνατὸν Κυβέρησις, πού ὡμολόγησε εἰς ἐαδὶς κατέχει τὸ ρεῖος τῆς ἀδικίας κτεήρησε καὶ μελετᾷ ἐπὶ μῆνες τῶν ἓνα σάδιον διατάγματος μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ μὴ τὸ δημοσιεύσῃ. Ἡ πεποίθησιν δὲν τοῦ ἔλειψε, ἀλλὰ ἡ ἀναβλητικότης τὸν σκοτώνει, τὸν συντριβεῖ ψυχικῶς γιὰ τὸ δίνει τὴν ἐντύπωσιν εἰς εἶρε ὅτε λευκὸς τὸν ὄπιον ἡ πολιτεία συλλογίζεται. Κύριε Ὑπουργέ, ἀναλαμβάνοντες στὴν κρίσιν αὐτὴν σιγμὴ τὸ ὑπουργὸν τῆς Παιδείας δὲν λησμονεῖτε, ἐλλίπετε, εἰ οὐτε ἡ πείρα οὐτε ἡ ἀπογοήτευσιν εἶρε οἱ κτελλήλοι ὄροι γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ ὁ δημοδιδάσκαλος τὸ ὄψηλόν του ψυχοπλαστικὸν ἔργον.

ΟΙ ΔΥΟ ΝΟΟΥΤΡΟΠΙΕΣ

Η νοουτροπία μὲ τὴν ὅποιαν εἶδαν τὸ δημοτικὸν σχολεῖον δὲν κατὰ τὸ δημοτικὸν, δὲν τὸ ἀσημαντό-

θροῦσαν πού εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὸ ζωντανεῖα μιάς πεδαιμένης γραμματικῆς—τὴν ὅποιαν θεωροῦν ὡς τὸ ἄπαντον τῆς σοφίας καὶ τὸν ἐφοδίων γιὰ τὴν σύγχρονη ἀπαιτήσιν τῆς ζωῆς,—ἐβουλώσαν τ' αὐτὰ κ' ἔλειψαν τὰ μάτια γιὰ νὰ περῶσιν γρήγορα μπροστὰ τῆς ἀνάγκης καὶ τὴν ἀσχήματα τῆς ζωῆς χωρὶς ὅμως νὰ πείσουν καὶ τοὺς κατώτερους δασκάλους τοὺς διεφθαρμένους νὰ παύσουν νὰ παλαίουν μὲ τὴν βαρβρότητα τῆς. Ἀλλὰ ἡ συμπεριφορὰ αὐτῆς μονάχα περιφρόνησιν ἔδειξε, καὶ αἱ ὑποσχέσεις των ἦσαν σὲ ἀντίθεσιν μὲ τὰ πράγματα, τὰ ὅποια μαρτυροῦν πῶς τόσο τὸ λαὸν ὅσον καὶ τὸ δάσκαλον θέλουν δοῦλον σ' ἓνα καθαρῆς αἰτίας νικὸν σχολαστικισμόν πού ἐτοίμασε τὴν σημερινὴν μᾶς ἐκπαιδευτικὴν κατάντηα καὶ ἀγραμματοσύνην. Ἐνα χρεωκοπημένο ὅμως σύστημα δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ ὁσοδήποτε καὶ ἂν ἐπιβάλλεται, μὲ ὁποιοδήποτε πρόσχημα καὶ ἂν παρουσιάζεται. Μόλον ὅτι δὲ τὸ παρελθὸν μίλει καθαρῶς γι' αὐτὸ, ὅμως διὰ νὰ μὴ νομισθῇ ὅτι ὁ Κλάδος εἶναι προκατελημμένος ἀναμένει πλέον θετικὰ μέτρα γιὰ τὴν θεραπείαν τοῦ παμπάλαιου καὶ χρεωκοπημένου, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος.

τερο μὲτα σὴν σχολικὴν διαβάθμισιν, δὲν ὑπηρετικὸν τῆς Μείσης, τῆς κύριος ἔς κοίμης—τῆς καθυμᾶ τὸ ἐκπαιδευτικὸν καὶ τὸν ἰδανικὸν τῆς—παλαιότερα τοῦ ἀρχαῖοσμοῦ, ἀργότερα τοῦ καθαρῆς αἰτίας,—εἶνε ἡ ἴδια ἐκείνη νοουτροπία, μὲ τὴν ὅποιαν εἶδαν καὶ τὸ δημοδιδάσκαλον—ἐκατὸ τῶν χρόνων—ὡς τὸν κατὰ τὸ ἐκπαιδευτικὸν λειτουργικὸν κριτικὸν ὑπόλληλον, πού δὲν μπορεῖ νῦν τὴ δύνατὸς τῆς καὶ δὲν πρέπει νῦν τὸ δικαίωμα νὰ ὑψωθῇ παρὰ τὸν λαὸν σὲ τοὺς ἄλλους, τοὺς ἀνώτερους, καὶ δὲν ἔχει τὴν ἰκανότητα νὰ διοικήσῃ αὐτὴ τὴν δημοτικὴν ἐκπαιδευσιν. Μὰ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον δὲν εἶνε ὑπηρετικὸν κανενὸς ἄλλου σχολεῖου. ἔχει τὴ δικὴν του ἀποδοσάλη καὶ τὴν ξεχωριστὴν του σημασίαν, πού τὴν παίρνει ἀπὸ τὸ γεγονός εἰς εἶρε ἡ μοναδικὴ πηρὴ ἀπὸ τὴν ὅποιαν τὸ ἐνεθῆνα ἔκατοστά τοῦ λαοῦ ἀνέλοινε δὲν τοὺς τὴν μὲρῶσιν. Τὸ δημοτικὸν σχολεῖον δὲν ὑπάρχει γιὰ τὸ Γυμνάσιον, ὑπάρχει γιὰ τὴν ζωὴν. Καὶ ὁ δημοδιδάσκαλος δὲν εἶνε ὁ διανοητικὸς ἢ ἠθικὸς εὐφιδάμενος τοῦ φιλόλογου. Εἶνε ὁ παρὰ τὸν λαὸν παράγοντας σὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἠθικοῦ καὶ διανοητικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἔθνους, μὲ ὅλα τὰ δικαιώματα δὲ μὴ παρὰ τὸν λαὸν ἠθικὴν καὶ οἰκονομικὴν πρόδοσιν. Ἡ μεταρρυθμίσιν πού ὄρπειται νὰ δοθῇ στὸ δημοτικὸν σχολεῖον τὸ δικὸν του σκοπὸν καὶ τὸ δικὸν του χαρακτῆρα, καὶ νὰ τὸ κάμῃ εἶρε νάντασποκριθῇ στίς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, προετοιμάζει μοιραία τοὺς ὄρους, μὲτα σὲ τοὺς ὀπίσθους καὶ μόνο θὰ μπορέσῃ καὶ ὁ δημοδιδάσκαλος νὰ κατακτῆσῃ τὴν θέσιν πού τοῦ ἀνήκει.

Η ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ

Ο νέος υπουργός της Παιδείας κ. Αλγι- νήτης δέδωκε λόγο του προς τους υπαλ- λήλους του υπουργείου του επανέλαβε μια μεγάλη αλήθεια. Επει- ε'Η εκ- παιδευτικές παρ' η μιν ύπολει- πεται μεγάλως της άποδο- λης της. Είπε τώρα ξήντα χρόνια πού η αλήθεια αυτή λέγεται και ξανα- λέγεται από τους υπουργούς στη Βουλή η έξω απ' αυτή. Στο 1813 άπάνω δαδεί την αλήθεια στερήθηκε δοδαρή νομο- θετική εργασία πού έμεινε δέδ χαρτιά. 'Ο υπουργός πάλιν του 1889 την ίδια ανάληψη διεκήρυξε. 'Ο υπουργός του 1889 είπε τα ίδια και δδον άφορα μάλι- στα τη δημοτική εκπαίδευση και με τόνο αυτόηρότερο. ... Δημοτική εκπαί- δευση ούτε ύπήρξε, είπεν έν, 'Ελλάδι ούτε έτι και νυν ύπάρχει... 'Εξ όλων των δυνατών τύπων δημοτικής εκπαί- δεύσεως ό παρ' ημιν ύπάρχων εινε ό χειρίστος. 'Ο υπουργός του 1897 έτόνισε τα ίδια. 'Εδύ από (η) τώρα τόσα χρόνια διακηρύσσεται από τα επι- δημότερα βήματα η άποτυχία της εκπαίδεύσεως μας.

Μά ποιά εινε η αίτία της τέτοιας χρε- ωκοπίας;

Σ' όλο αυτό το διάστημα και παιδα- γωγικοί άξίας όπως ό Χ. Παπαμόρκου εργάστηκαν και πολιτικοί φάνηκαν πού έκαμαν τό ζήτημα της εκπαίδευτικής άνορθώσεως έργο τους, καθώς ό Μιλν- σης, ό Πετρίδης και άλλοι και δασκά- λοι με ένθουσιασμό και πίστη δούλε- ψον, όπως έκείνη της τελευταίας προ- πολεμικής είσοδαρίας, και διδασκα- λεια πολλά χρόνια όμα, ά έλειτούργη- σαν, και η μέθοδος συγχρονίστηκε και τα όχολεία έπικυρώθηκαν και διδακτι- ρια πολλά εκτίσθησαν και δτό μεγα- λύτερο διάστημα αυτής της ξηνιας- τίας ούτε πόλεμοι ξαναλητικοί δάν τον τελευταίο είχαν γείνη, ούτε οίκονο- μικές δυσχέρειες δάν τις δημερινές τό κράτος αντιμετώπιζε, ούτε πολιτικές άνωμαλίες διατροδαν τον κόσμο. Και όμως τόσοι κόποι και μύθοι ξφανμι- σθησαν χωρίς να μπορέσουν να δώσουν την Παιδεία μας από τη χρόνια κατά- σταση χρεωκοπίας. Και αυτό γιατί τό κακό πού την έρωγε ήταν έωτεριό και δαθύ. Τό κακό της ήταν ό ά νε δ ά φ ε ι δ μ ό ς της, πού έμπόδιζε την παιδεία μας νάνεσποκρηθή, δτιν άποδοσή της, έματαιώσε την καρποφορία τόσων προ- σπαθειών, κακό πού ζήτησε να γιατρέψη και θά γιατρευε με τον καιρό η εκπαί- δευτική μεταρρύθμιση. Νά γιατί άπο- ροιμε πώς ό κ. 'Υπουργός άφου άμο- λογήσε τη μακρόχρονη εκπαίδευτική χρεωκοπία, κατηγορήσε τη μόνη προδ- πάθεια πού ως τώρα έινε για την εκ- παιδευτική μας αναγέννηση.

ΚΡΙΜΑ ΣΤΟ ΜΕΛΑΝΙ!

Ήσαν λοιπόν και αυτοί (οί εκπαιδευτικοί μεταρρυθ- μισταί), ως έλέχθη κομμουνι- σται; 'Οχι βεβαίως. 'Ερώτηση και άπόκριση είπώθηκαν από τό νέον 'Υπουργό της Παιδείας κ. Αλγινητη δέδ λόγο του προς τους υπαλλήλους του υπουργείου του. Και όμως πόσο μελάνι έδπαταλήθηκε γύρω δαυτή την κατηγορία...!

ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ ΤΗΣ ΑΓΝΟΙΑΣ

Οι χαρακτηρίζει την δλιγόμηνη ιδράση του κ. Λιδαθινοπούλου εις τό ύπουργείο της Παιδείας είνε... τό θάρρος της άγνοίας. Ατίδ ήταν τό μόνο του έξόδιό δτιν προδπάθειά του να διορθώση την εκπαίδευση...!

ΓΟΛΓΟΘΑΣ Η ΚΑΕΜ;

Νά επί τέλους και μια κατηγορία βά- ρισμη και δίκαιη κατά της 'Εκπαί- δευτικής Μεταρρυθμίσεως, δτι ζητεί να κόμη τό δημοτικό όχολείο 'Εδύ των παιδιών, ένφ αυτό δόζει να εινε ό Γολγοθάς των. Μαρός δτι νέα αυτή κατηγορία, πού ό κ. Καρογιάννης έδη- γοδιώσε δτό 'Εμπρός μένουμε άναυ- διο και όμολογούμε τό εγκλημα μας.

8.000

6.000 λοιπόν σπουδάζουν νομικά δτό Πανεπιστήμιο μας. Δηλ. δέ 4 χρό- νια μέτα δόχουμε 8.000 καινούργιους δικηγόρους και 6 ή 8 ή 10 χιλιάδες νέους φοιτητές της νομικής. Και όμως οί άνώτερες επαγγελματικές όχολές (εμ- πορική δασολογική, κλπ.) η δυνείται να καταργηθου διδ λόγους οίκο- νομικών η αυτοκαταργουται διδ την έλλειψιν μαθητών. 'Εκει όδηγει τό όχολείο της καθαρεύσεως πού άνει να μαθαίνε δτό παιδί τι εινε τό καθέτι, τό μαθαίνει πώς λέγεται μέ... κα λ ύ- τε ρ α λόγια και άνει να τού δώδη κα- τεύθυνση προς τό πράγμα τα τό σπρώχνε προς τήλ ο γ ο κ ο π ι α προς τό νομικό—η όποιον άλλο—δικηγοριόμό. Και τό μεγαλύτερο κακό εινε δτι ό δι- κηγοριόμος αυτός ό νομικός— η ό όποιος άλλος—έχει τόσο βαθιά έμφο- τίσει τη μορφή μνησ—δπως αυτοκα- λείται—τάξη, ώστε αυτή να εινε τό μόνο έμπόδιο για τό μεταρρύθμιση της παι- δείας μας πού θά όδηγούσε εις μελ- λουδες γενές μακράν από τη διανοη- τική κενότητα και τον παραδεισιόμό.

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ

Παρακαλούμε τον κ. 'Υπουργόν της Παιδείας να έξετάση διδ ποίους λό- γους—ύπηρεσιακούς και νομικούς—έξε- τοπίσθη από τη Γορίδα Κερκύρας η δασκάλα 'Αγγορική και δτι θέση της γενετή η Καρατά έναντίον της γνω- στής άποράσεως του Προέδρου της Εν- δερνήσεως, κατά την όποιαν καμία μετάθεση δέν ήμπορει να γείνη χωρίς την έπιθυμία του υπαλλήλου η τό δυμφέρον της ύπηρεσίας. Σημειώνομε δτι δτό διδασκαλικό κόσμο Κερκύρας τό γεγονός αυτό έπροξένουε θλιβερή έν- τύπωση και χαρακτηρίζεται 'οκανοάλω- δες και πραξικοπηματικό'.

ΑΠΟΡΟΥΜΕ

Τό 'Φοιτητικό βήμα έδηγοδιώσε δι- δάφορες πληροφορίες για τον κ. Κου- λουμπάκη, παρμένες από έφημερίδες των 'Αθηνών και της 'Αμερικής, πού άν άληθεύουν, ό άνθρωπος αυτός όχι μόνο δέν έχει τό δικαίωμα να ποζάρη για δωτήρας της πατρίδος και της ηθι- κής και να δημοσιογραφεί εις τό γνω- στό μας ύφος του, αλλά θά έπρεπε ούτε δτό δρόμο να μη βγαινω. Και άπο- ροιμε πώς τέτοιες κατηγορίες ό τόσο πρόθυμος κατάγορος του σύμπαντος, εις ήθεσε αναπάντεες!

ΟΙ ΑΔΙΑΦΟΡΟΙ

Ο δύνδεσμος Γυθείου πού δέν έδειξε άκνην πεντάρα δτιν 'Ομοσπονδία για τό 1925 και δέν έγραψε—έξαιροενται όδοι έγρήφθηκαν μόνοι τους—παρά μόνον 6 δυνδρομητές δτό Διδ. βήμα (ένδ και τα μέλη του δυμβουλίου του άν έγραφε θά ήσαν περιδότεροι) ρωτάει να μάθη τι έκαμε η Διοικητής της 'Ομοσπονδίας όταν δέν ύπήχθημεν δτόν Πανυπαλλ.η- λικών. 'Από τις η 'Ιουλίου, δηλ. προ- τος παραλάδη καλά καλή η Διοικητής ήθελε λογοδοσία! Στις 18 'Ιανουαρίου άγανακτεί για την Πολιτική της. Καί εις 18 Φεβρουαρίου την καταγγέλλει δει' άδε-

ζιότητα, ύδτεροβουλία, άδράνειαν δκόπιμον, γιατί δέν εινε τό νομοθέ- διον, ένδ ό ίδιος ό δύνδεσμος τό έθεώ- ρει άδύμφορον από τον 'Ιούλιον και μάλιστα έκαμε έγκύκλιο δι' αυτό. 'Εξ όλων αυτών φαίνεται καθαρά ποιά ητο εύθύς εξ άρχης η δσάδης του άπάνει της 'Ομοσπονδίας, όδ' ού είχε εκ των προτέρων καταδρωμένον άνειδραδτικό όχέδιο και άποκλεισμό δέδ όργάνου της. Αύτη ειναι ήδούθεια πού ως μεθύμερα έκαμε δτιν 'Ομοσπονδία καθ' όλον τό 1925 και για τούτο έχει δικαιο να διαμφο- τήρται για τα δυμφέροντα πού του χαι- τάκωσε και για τα δίκαια πού του κατε- πάσεν η Διοικητής της 'Ομοσπονδίας πού δέν κάλεσε δέ δυναγεγμό και τον Κλάδο.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ THE ORGANΩΣΕΩΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Την παρεθούσαν Δευτέρα 8ην τρέ- χοντος τό Διοικητικόν συμβούλιον παρου- σιάσθη προς τον νέον 'Υπουργόν της Παιδείας κ. Αλγινητην και συνεχρήν αυτών επί τη αναλήψει των καθηκόντων του. 'Επί τη εύκαιρία ταύτη ώμίλησε προς τον κ. 'Υπουργόν διδ τό ζήτημα του Διατάγματος της διαδραθμύσεως του κλάδου διερμηνηθσαν την άγωνία αυτού. 'Ο κ. 'Υπουργός ήκουσε μετά προσοχής και ένδιαφέροντος, όπεσέθη δέ δτι θά έξετάση τό ζήτημα.

ΕΥΛΑ. ΣΟΥΦΛΙΟΥ

Κατά την γενομένην, έκτακτον Γενικήν Συνέλευσιν της 14ης Φεβρουαρίου έ. Ε. έξε- λέγη Νέον Διοικητικόν Συμβούλιον άπαρι- τισθέν από τους κ. κ. Νικόλαον Κιρκινέζην Πρόεδρον, Χρήστον Γκιρτιήν άντιπρόεδρον, Γεώργιον 'Ηλιόπουλον, Τσιμίαν, Ε. Παλα- γοργιού Γρημιατέα, και Παν. Σταυραίου, Σταύρον Παλαβούζην και 'Αθ. 'Αντωνιάδην Συμβούλους.

'Ο Πρόεδρος Η Γραμματέας Ν. Κιρκινέζης Ε. Παπαγοργίου

ΑΠ' ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ

'Αγαπητό βήμα' Είνα λοιπόν αλήθεια πώς έφωρόθηκε η ζων- τανή μας γλώσσα από τό λαϊκό όχολείο; Είνα σαστό πώς ένας λαός πρέπει να μαθαίνη τη γλώσσα του από της έφημερίδες; Σαστά όποιος μιλάει τη γλώσσα με την ύπόία ήλεκ- τριόθεσαν οι ήρωες του εικοσάου ειναι κομμουνιστής; Πάλι λοιπόν η νεκρα, πάλι τό πηχτό σκοτάδι, πάλι ό γλωσσικός έρωθός! Τό θρηνώ τό κωκόμοιρο τό έλληνόπουλο γιατί καταδικάσθηκε έρμητην και χωρίς συήγορο. Και τώρα εν ύπερα από χρόνια στο λαϊκό κρητέριό με ρωτήσουν οι μιλλοντικοί πολιτες 'γιατι κύριε συνεδριτά σκόρπισε τη νεκρα άνετ πού ήταν η ζωντανία και τη βουδαμάρη άνετ πού ήταν ό όργασμός για έρευνα; θά μπόρσο να δικαιώ- γηθώ με τό πείθεθε τοίς ήγουμένους δμων; Σ' αυτό ήβηλα πολύ τη φιλική σας γνώνη.

Με εκόληση Δ. 'Αργένης

'Η κοινωνική και οίκονομική θέση του δασκάλου εξαρτάται άπ' την ύπό- ληψη πού έχει δτό όχολείο η κοινωνία. Και η ύπόληψη αυτή εξαρτάται πάλιν άπ' την άξία της δουλειάς, πού γίνε- ται μέτα δ' αυτό, και άπ' την προπα- γάνδα πού κάνει για τό όχολείο ό δά- δκαλος μέτα δτιν Κοινωνία.

ΤΥΠΟΙΣ Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΨΑΡΩΝ 41-ΑΘΗΝΑΙ

ΦΥΓΟΜΑΧΙΑ

— Ποιό θάνατο τὸ πρῶτο βιβλίον πού θά δώσῃ τὸ νέο Ἐκπαιδευτικὸ Συμβούλιο στὰ παιδιά;

Εἶναι 25 χρόνια τώρα πού καταργήθηκε, ἀπὸ καθαρουμεσιάνους, ἡ γραμματικὴ τῆς νεοελληνικῆς ἀπὸ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

Αὐτὸ ἔγινε ἐπειδὴ ἀκόμη καὶ στὴ δική τους συνείδηση εἶχε χρεωκοπήσῃ ἡ καθιερωμένη γραμματικὴ, πού λιβάνιζε καὶ ἐπισημοποιούσε τύπους καθὼς ἡ θρῖξ τῆς τριγῶς, ἐτραγῶδων ἐτραγῶδεις, ἡ Κλεισθὰς τῆς Κλεισθῆς, ἡ ἀπόκρεως τῆς ἀπόκρεω, καὶ κρατούσε ἐξόριστα ἀπ' τὴ γραμματικὴ τῆς ὀμιλουμένης τάχα καὶ γραφομένης νεοελληνικῆς τὸ τραγουδοῦσα καὶ πηδοῦσα, τὸ λιβάνι καὶ τὸ θυμῶρι.

Οἱ ἐφημερίδες διαφημίζουν τὶς μέρες αὐτὲς γιὰ πρώτη πρᾶξιν τὸν νεοσύστατον Ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον καὶ ἀνάλογον, πού μαρτυρεῖ ὅμως πανηγυρικώτερα αὐτὴν τὴ φορά τὴ χρεωκοπία τῆς καθαρουμεσιάνου.

Γιατί διαβάζομε:

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον θά στρέψῃ κυρίως τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ μέχρι τοῦδε ὑφιστάμενου συστήματος διὰ τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητῶν. Οὕτω κρατεῖ σκέψιν περὶ ἐφαρμογῆς εἰς τὰ ἀλφάβητάρια τοῦ νέου διδακτικοῦ συστήματος, καὶ ὅ ταῦτα ἀποτελοῦνται μόνον ἀπὸ εἰκόνας διαφόρων ἀνευ γραμμάτων. Ἐπι τῶν εἰκόνων τούτων φά γίνεται ἡ σχετικὴ διδασκαλία τοῦ ἀλφάβητου, τῶν γραμμάτων ἐκτιθεμένων χωριστὰ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐπὶ εἰδικῶν διὰ τὰ γράμματα ταῦτα πίνακος. Τὰ γράμματα θά εἶναι ξόλινα καὶ χωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων, οὕτως ὡς νὰ σχηματίζῃ ὁ διδασκάλος ἐξ αὐτῶν οἰανδήποτε λέξιν θέλει.

Ἡ γλῶσσα ἐρμηνείας καὶ ἀποδόσεως τῶν ὀνομάτων τῶν σχετικῶν εἰκόνων θά χρησιμοποιηθῇ ἢ ἐν ἐκάστη πόλει ἢ ἐπαρχία τοπικῆ διλέκτου, ἢ ὅποια καὶ θά μεταβάλλεται εἰς τὰς ἀνοικτάς τάξεις εἰς τὴν κοινὴν δημοτικὴν.

Τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον θά ἀσχοληθῇ ἐπίσης καὶ μετὰ τὴν ἀπουστέυσιν ὀριζόμενων τύπων τῆς γραμματικῆς, μετὰ τὴν καταργησιν τῶν πλεονάζοντων τοιούτων καὶ μετὰ τὴν καθιέρωσιν ἐνός καὶ μόνου, εἰς περιπτώσιν καὶ ἢν τοῦ ἰδίου ὀνόματος ἢ ὀνόματος ὑπάρχουν δύο ἢ καὶ περισσοτέρου τύποι.

Πάντως περὶ πάντων τούτων θά ληφθῶσιν ἀποφάσεις εἰς τὰς κατώτις συνεδριάσεις τοῦ συμβουλίου.

Ἐπίσης, ὡς πληροφοροῦμεθα, κρατεῖ σκέψιν ὅπως καθιερωθῇ εἰδικὸς εἰσαγωγικὸς τύπος τῶν γραμμάτων ατ.

Δὲν λέμε τίποτε γιὰ τὸ νέο ψηφίον πού κατά τὴν πληροφορίαν αὐτὴν πρόκειται ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ ατ.

Θά ἦταν αὐτὸ πολεμικὴ τυφλή, πού μᾶς εἶναι ξένη. Ἄν καὶ τὸ σημερινὸ ὑπουργεῖο ἀκόμη, δὲ φαντάζεται ἀντιεθνικὴ καὶ ἀθεϊστικὴ τὴν πρότασιν νὰ ἐγκαταλείψομε τὸς τῶν ἀρχαίων (ἢν γι' αὐτὸ πρόκειται) ὅχι μόνον δὲν ἔχομε τίποτε νὰ ποῦμε ἀλλὰ θά δεχόμεσθε καὶ γιὰ τὸ *αυ* νὰ προταθῇ ἰδιαίτερον γράμμα.

Ἀποροῦμε ὅμως γιὰ τὸ βυζαντινισμὸν ἐκείνων πού ἀφοῦ γιὰ μῆνες ἔσχισαν τὰ ἱμάτια τους, φωνάζοντας γιὰ τὰ τρομερὰ κακὰ πού δημιουργήσῃ στὴν ἑλληνικὴ Παιδεία ἡ γλωσσικὴ μεταρρύθμιση, ἀναγγέλλουν τώρα μέσα στὶς πρώτας τους «ἀγορευτικὰς» καὶ «ἐξυγιαντικὰς» πράξεις μὴ ὀρθογραφικῆς, ἀς τὴν ποῦμε, μεταρρύθμιση μετὰ τὸς.....τριτεύουσα σημάσια.

Εἶναι πολὺ εὐκολώτερον νὰ γκρεμίσῃ κανεὶς παρὰ νὰ θεμελιώσῃ. Ὅσοι γιὰ χρόνια ὑπονόμειαν τ' ἀναγνωστικὰ τῆς δημοτικῆς, τὸ περιεχόμενον τους καὶ τὴ γλῶσσα τους, βιβλία πού καθὼς; μορεῖ νὰ κρίνῃ *δ καθέννας* εἶναι ἀσυγκρίτως καλύτερα ἀπὸ τὰ περασμένα—θὰ εἶχαν τώρα τὴν εὐκαιρίαν καὶ τὴ δύναμιν νὰ δικαιώσουν τὸν ἀγῶνα τους καὶ νὰ χαρίσουν στὸ λαϊκὸ μέρος σχολεῖο νέα βιβλία ἀκόμη καλύτερα.

Δὲ θέλομε νὰ εἶμαστε μάντιες κακῶν, θεωροῦμε ὅμως αὐτὸ πολὺ δύσκολον, γιὰτὶ κρίνοντας ὅσο γίνεται ἀντικειμενικώτερα καὶ πῶ ἀπροκατάληπτα, ὅσα ἔγιναν, νομίζομε ὅτι ἡ ἐργασία 1917—1925 ἔδωσε σὲ περιεχόμενον, —καὶ τέχνην παιδαγωγικὴν καὶ ἑλληνισμὸν βιβλία σημαντικὰ καλύτερα ἀπ' ὅτι ἔγινε στὴν Ἑλλάδα μέσα σὲ 100 χρόνια. Καὶ κρίνοντας ἀκόμη τὶς παιδαγωγικὰς καὶ λογοτεχνικὰς δυνάμεις πού συνεργάστηκαν σ' αὐτὰ νομίζομε δύσκολον νὰ δημιουργήσῃ κατὶ καλύτερον ὀποιαδήποτε ἄλλη σημερινὴ προσπάθεια.

Ἡ ἀγγελία πού τόσο γιὰ τὸ νέο ἀλφάβητάριον πού πρόκειται νὰ γίνῃ μᾶς γεμίζει ἀπαισιοδοξία.

Μπορεῖ βέβαια νὰ ἔχει κανεὶς ἐπιφυλάξεις γιὰ τὴν ἀποκλειστικὴν χρησιμοποίησιν σὲ ὅλην τὴν Ἑλλάδα τῶν δύο ἐγκεκριμένων σήμερον ἀλφάβηταρίων, πού προϋποθέτουν δασκάλους γενικὰ καλύτερα παιδαγωγικῶν καὶ ἐξ ἀνάδελφους ὅμως μᾶλλον νὰ ἐκτιμῆσῃ τὴν ἀξίαν τους, καθὼς καὶ τὴν ἀπόλυτην ὑπεροχὴν τῆς μᾶρος σὲ ὅλα τὰ καλιὰ. Καὶ τότε γιὰτὶ νὰ παραμεριστοῦν αὐτὰ;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ σημερινὸς πρόεδρος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου εἶχε ζητήσει ἄλλοτε ὡς μέλος τῆς περιφημῆς ἐπιτροπείας τῶν ἀναγνωστικῶν τῆς δημοτικῆς (1921), νὰ καὶ μαζί μετ' ἄλλα τὸ ἀλφάβητάριον τοῦ κράτους μετὰ τὸν ἥλιον γιὰτὶ καὶ αὐτὸ ἦταν ἐκχυδαιστικὸ τῆς ψυχῆς τῶν παιδιῶν, χωρὶς τίποτε ἄλλο καλὸ ἐκτός ἀπὸ τὸ χαρτὶ καὶ τὶς εἰκόνας του.

Ἡ ἀδικία ἐκείνην κρίσιν, βγαλμένη ἀπ' αὐτὴν ἀναλουμπουὶα μᾶς πολιτικῆς μεταπολιτείας εὐτυχῶς ξεγιάστηκε καὶ δὲν τὴ πιστεύουν πιά βέβαια οἱ τὰ ἐξὶ μέλη τῆς ἐπιτροπείας. Ἀπὸ τότε βγήκε καὶ ἕνα νέο ἀλφάβητάριον, τὸ Συκώκη, σὲ πολλὰ ἐφαμίλλο μετὰ τὸ ἀλφάβητάριον τοῦ κράτους. Ὑποθέτομε πῶς ἡ δυσφορία τοῦ σημερινοῦ συμβουλίου, ἂν πραγματικὰ ὑπάρχῃ, εἶναι γιὰ τὴ γλῶσσαν, καὶ τὸ σωστό, τὸ τίμιον, τὸ ἀνδρικό θά ἦταν, νὰ δοῦμε τὸ νέο γλωσσικὸ ἰδανικὸ μέσα σ' ἕνα καινούργιον ἀλφάβητάριον.

Ἡ ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου πού μαθαίνομε δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ φυγομαχία. Οὔτε, φαίνεται, θέλουν νὰ κρατήσουν ἕνα βιβλίον πού θεωρήθηκε μαλαρὸν, μὴ οὔτε καὶ τολμοῦν νὰ παρουσιάσουν στὸ ἑλληνικὸ κοινὸ καὶ τὸ δασκαλικὸ κόσμον νέο ἀλφάβητάριον στὴν καθαρουμεσιάνου, γιὰτὶ σαυτὸ τὸ κατάλαβε ὁ καθέννας μᾶς, πῶς ἀλφάβητάριον μετὰ καθαρουμεσιάνου δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ στὴν παιδικὴν ψυχὴν καὶ νὰ κινήσῃ πραγματικὸν ἑσωτερικὸν ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ γράμματα.

Γι' αὐτὸ ἡ ἀπροσδόκητη ἀπόφασιν νὰ γίνον τὰ ἑλληνικὰ ἀλφάβηταρία ἀπὸ

ἔδω καὶ μπρὸς ἀγλωσσαν καὶ ἄφωνα. Δὲν θά κρίνομε ἐδῶ τὰς νεωτάτας παιδαγωγικὰς μεθόδους, πού ἐπιβάλλουν, καθὼς πρώτη φορά ἀκοῦμε, φῆμιτρο στὸ πρῶτον παιδικὸ βιβλίον. Ξέραμε ὡς τώρα πῶς μετὰ τὴ βοήθειαν τῆς ζωγραφικῆς καὶ μετὰ καλὰς εἰκόνας σπολλίζονταν τὰ καλιὰ ἀλφάβηταρία καὶ ζωντάνευε καὶ γινόνταν παιδικώτερον τὸ παιδικὸν του κείμενον.

Καὶ ἂν τὰ καλιώτερα ἀλφάβηταρία χρησιμοποιούσαν καὶ εἰκόνας γιὰ νὰ θυμίσουν τὴν πρότυπὴν λέξιν, τὰ νεώτερα, καθὼς τὰ δύο τῆς δημοτικῆς, τὶς μεταχειρίστηκαν πολὺ ἀφρονώτερα καὶ καλλιτεχνικώτερα, ὀργανικὰ συνυφασμένες μετὰ τὸ περιεχόμενον τους, καὶ στὰ πρῶτα μαθητῶν σὰ μέρος ἀπαραίτητον τῆς ἱστορίας τους. Καίξερουμε ἀκόμη ἀλφάβηταρία ξενόγλωσσαν, πού γιὰ τὶς προασκήσεις μεταχειρίζονται σειρά ἀπὸ εἰκόνας, ἐπιρρασμένα ἴσως καὶ ἀπ' τὶς ἰδέας τῆς Μοντεσσόρη.

Δὲν πρόκειται ὅμως ἐδῶ νὰ παίξομε μετὰ τὶς λέξεις. Τὸ παιδί, ὅσες προασκήσεις καὶ ἂν γίνον, μετὰ εἰκόνας ἢ χωρὶς εἰκόνας, μετὰ ξυλαράκια ἢ χωρὶς ξυλαράκια, στὸ μαῦρον πίνακα ἢ ἄλλου, χρειάζεται ἕνα βιβλιαρὸν ὅπου νὰ πρωτοδιαβάξῃ. Καὶ ἐδῶ διατηρεῖ τὸ ζήτημα τῆς γλῶσσας τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ἀπαραμείωτη τὴ σημασίαν του, χωρὶς νὰ μποροῦν προασκήσεις καὶ εἰκόνας καὶ ξυλαράκια καὶ μαυροπίνακες νὰ μᾶς ἀφήσουν νὰ ξεφύγομε μὴ ὑπεξίνουν λύσιν.

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον θά ἀποφασίσῃ καθὼς φαίνεται οἱ πρώτες ἀναγνωστικὰς δυσκολίας νὰ ὑπερνικηθοῦν στὸν πίνακα, καθὼς ἄλλως τε ἀπορητοῦσε καὶ τὸ σύστημα τῶν δύο ἀλφάβηταρίων τῆς δημοτικῆς, πού εἶναι καθὼς ἔξερουμε ὅλοι μᾶς βιβλία ἐφαρμογῆς.

Αὐτὸ ἴσως γινόταν ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους δασκάλους, ἂν ἡ ἐπιτροπὴ θέλει νὰ τὸ συστηματοποιήσῃ καὶ νὰ τὸ εὐκολύνῃ μετὰ τὰ ξυλαράκια, τόσο τὸ καλιώτερον. Φεάνε μόνον νὰ βρῇ καὶ τὰ χρήματα πού θά ἐπιτρέψουν νὰ ἐφοδιάσωμε τὶς 7 χιλ. σχολεῖα τῆς Ἑλλάδας μετὰ ὅσα ἀλφάβητα χρειάζονται, γιὰ νὰ μπορέσουν δασκαλοὶ καὶ παιδιά νὰ καταγίνονται γόνιμα μ' αὐτὰ.

Ἐκεῖ, λέγει τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον, θά μεταχειρίζονται σὲ καθεὶν τόπον τὸ διάλεκτον τοῦ τόπου ἔτσι λ.χ. θά γράφουν γιὰ μενεξέδες στὴ Μακεδονία ἴτακα καὶ γιὰ τὸ γαϊδοῦρι στὴν Εὐρυτανία ζαντραβέλα καὶ γιὰ τὸ στᾶσον: ἔκα καὶ ἀντὶ πετεινῶν, στὰ διάφορα μέρη, κόκοτος, κόκοιτους, πεννές, πετεινάρ, κόκορας κτλ. Πολὺ καλὰ! Εἶναι αὐτὸ σύστημα καὶ ἰδέας ἔξινον παιδαγωγῶν συζητήσαμε καὶ σωματῆς, ἂν καὶ λίγο τολμηρῆς γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ μόνον πού μᾶς ἐπαρνεῖται εἶναι ὅτι τὴν πρωτοβουλίαν γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν τους πῆραν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἀρχαῖσμου.

Μετὰ τὸ σύστημα αὐτὸ τὸ παιδί θά μάθῃ νὰ διαβάξῃ τὴ γλῶσσαν του στὸν πίνακα καὶ, ἴσως, δὲ θά ἔξη πιά νὰ ὑπερνικήσῃ στὸ βιβλίον καθαρὰ ἀναγνωστικὰς δυσκολίας. Σὲ ποιά γλῶσσαν ὅμως θά εἶναι γραμμένο τὸ πρῶτον τυπωμένο βιβλίον πού θά τὸν δώσομε στὰ χέρια του, ὅπως καὶ ἂν τ' ὀνομάσομε, καὶ πού πρέπει καὶ αὐτὸ πάντως νὰ τοῦ κάμῃ ἀδιαίσθητη τὴν μετάβασιν ἀπὸ τὸν κόσμον του, τὸν κόσμον τῆς φαντασίας, τοῦ σπιτιοῦ καὶ τοῦ τραγουδιοῦ, στὸν κόσμον τοῦ σχολεῖου, τοῦ δασκάλου καὶ τοῦ βιβλίου; Καὶ ποιά θά εἶναι ἡ γραμματικὴ τῆς γλῶσσας αὐτῆς; Τί θά γίνον ἐδῶ ὁ τέττιξ καὶ ὁ μύμηξ, οἱ τριανταφυλλῆς καὶ οἱ λεμονιῆς καὶ ἡ ἀγκολία τῆς μάνας;

Ποιοὶ εἶναι οἱ «πλεονάζοντες τοιοῦτοι»

ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

Υπό τον τίτλον «Οικονομιαί εις την Εκπαίδευσιν» εις την Εφημερίδα των δημοσίων υπαλλήλων εδημοσιεύθη άρθρον εις το οποίον υποστηρίζεται η γνώμη πως η Μέση Εκπαίδευσις να άφαιθῆ ελευθέρα. Υποδεικνύονται τα άγαθά τα οποία θέλουσιν προκύψῃ εκ τῆς εφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου καὶ καταλήγει με τόν εξής επίλογον:

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ τοῦ συστήματος αὐτοῦ, εἴ ἢ θά προαγάγῃ σοβαρώτατα τήν Μ. Εκπαίδευσιν, θά ἐπιτρέψῃ εἰς τήν Κυβέρνησιν νά στρέψῃ τήν προσοχήν τῆς δλοκληρωτικῆν εἰς τήν Δημοτικὴν τειαύτην καὶ νά θέσῃ τὰς βάσεις τῆς πραγματικῆς ἀναπλάσεως τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ ἀποτελοῦν τήν ἑλπίδα καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους. Καὶ τότε θά εἶναι δυνατόν νά ρυθμισθῇ συγχρονιστικώτερον καὶ αὐτῇ τρεπομένη τήν ὁδὸν ἐκείνην, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὄφρατε πρὸ πολλοῦ νά βεβίδη. Νά καταρτισθοῦν δηλ. πανταχοῦ τοῦ κράτους ἐξετάξια Δημοτικά σχολεῖα. εἰς τὰ μεγαλύτερα δὲ κέντρα νά ὑπάρχουν καὶ δύο ἀκμῆ πρόσθετοι τάξεις ἀποβλέπουσαι εἰς σπουδᾶς καθαρῶς ἐπαγγελματικᾶς. Καὶ εἰς μὲν τὰ ἀγροτικά κέντρα νά ἐφαρμόζεται ἀνάλογον πρόγραμμα, εἰς δὲ τὰς πόλεις ἄλλο. Ἡ Κυβέρνησις θά προσφέρῃ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἔθνος, εἰάν κατονομήσῃ εἰς τὸ ζήτημα τῆς Εκπαίδεῦσεως καὶ προσημάνῃ τήν ἀνατολήν τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς ἀναγεννήσεώς τῆς.

ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΑΙ

Εἰς τὴν αἰθούσαν τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐγένετο ἡ λογοδοσία τοῦ παρελθόντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ὑπὸ τοῦ τέως Πρυτάνεως κ. Ζέγγηλ.

Ο κ. Πρύτανις κατὰ ταύτην ἀνέφερεν ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνεγράφησαν 2273 φοιτήται καὶ φοιτήτριαι 203, ἀναπέμψαν δὲ τὰς ἐγγραφὰς τῶν ἐν συνόλῳ 13755 φοιτήται καὶ 714 φοιτήτριαι. Τοῦτέστι τὸ σύνολον τῶν φοιτητῶν ἀνῆλθεν εἰς 14469. Ἐκ τούτων εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ἐνεγράφησαν 201 καὶ 1 φοιτήτρια, εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν 645 καὶ 86 φοιτήτριαι, εἰς τὴν νομικὴν 1702 καὶ 28 φοιτήτριαι, εἰς τὴν Μαθηματικὴν 265 καὶ 2 φοιτήτριαι, εἰς τὴν Χημικὴν 20 καὶ 1 φοιτήτρια εἰς τὴν φυσικὴν 151 καὶ 1 φοιτήτρια, εἰς τὴν Φαρμακευτικὴν 196 καὶ 30 φοιτήτριαι. εἰς τὴν Ιατρικὴν 604 καὶ 24 φοιτήτριαι καὶ εἰς τὴν Ὀδοντοιατρικὴν 197 καὶ 28 φοιτήτριαι.

Ν ΣΟΒΑΡΟΤΗΣ ΤΟΥ ΦΛΙΝΟΜΕΝΟΥ

ΤΟ «Ἐλευθερον Βῆμα» κρίνον τὰ ἀνωτέρω γράφει: Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀξιοσημειώσεων τὰ ὁποῖα ἀπληροφόρηθῃσαν εἰ ἀρκουαὶ τὸν κ. Ζέγγηλ κατὰ τὴν τελευταίην τοῦ Πανεπιστημίου εἰνε καὶ ἡ τραγικὴ ἀποκάλυψις ὅτι μετ' αὐτὸν καὶ εἰς λατρός. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἐκδηλωτικὸν γενικωτέρων αἰτίων διὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἑλληνικὸς χαρακτήρ δὲν ἔχει

τύποι πού θά καταργηθοῦν αἱ ἀγκάλαι, αἱ τριανταφυλλεῖαι, αἱ λεμονεῖαι καὶ ὁ τέττιξ ἢ τὰ ζιζυγία καὶ οἱ λεμονιές, ἡ μητέρα τῆς μητέρας καὶ ἡ ἀγκάλι τῆς; Φοβοῦμαστε πὼς ἡ ἐπιτροπὴ θά δυσκολευτῇ νά βρῇ τὴ σωστικὴν λύσιν.

Ι. Γ.

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΩΣ ΣΚΕΠΤΩΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Δὲν θά εἶναι ἄσκοποι γιὰ δρους ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ σχολεῖον καὶ τοὺς σκοποὺς του νά μεταφερθοῦν εἰς «Διδασκαλικὸ Βῆμα» ἀπὸ τῆν «Εφημερίδα τῶν Δασκάλων» τοῦ Ἀμβούργου οἱ γνῶμες τ.δ Friedrich Schliinz πού τις παρατάσσει ἄν ἔνα τρίτηλον ἄρθρο του προσκαθόντας νά κείσῃ πὼς τὸ σημερινὸν σχολεῖον πρέπει νά ἀποτελέσῃ ἕνα ἀπὸ τοὺς βασικοὺς παράγοντες τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Εἰς τὴν σημερινήν, λέγει, Σχολικὴς Κοινωνίατις ὅπως λειτουργοῦν τονίζεται πρὸς πᾶσι ὁ ὑποκειμενικὸς χαρακτήρας τῆς ἀγωγῆς ἀποδίνεται ἰδιαίτηρη ἄξια εἰς ἀτομικὰς προδιαθέσεις καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ παιδιοῦ, ἐνῶ παραμελεῖται ἡ δημοδική, ἡ Ἐθνικὴ προσωπικότητα... Ἀρχή, ἀξίωμα τοῦ σχολεῖου ἀπὸ τοῦ νηπιακοῦ κήπου μέχρι τοῦ ἀνώτερου Ἐπιστημονικοῦ Ἐργαστηρίου δὲν πρέπει νά εἶναι μόνον «καλλιέργεια καὶ ἐξέλιξις ἑλῶν τῶν δυνάμεων τοῦ παιδιοῦ» πρᾶγμα πού φανερώνει μόνον τὴν ὑποκειμενικὴν πλευρὰ τῆς ἐκπαίδευσεως, ἀλλὰ «καλλιέργεια καὶ ἐξέλιξις τῶν δυνάμεων τοῦ παιδιοῦ μετὰ τὸ σκοπὸν νά συλλάβῃ πνευματικὰ τὸ γύρω του κόσμον». Οἱ ὑποκειμενικὲς δηλαδὴ δυνάμεις χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὴν λύσιν ἀντικειμενικῶν προβλημάτων.

Εἶναι ἀπαράιτητο, ἡ Ἐκπαίδευστις νά πάρῃ τὸ δρόμον τῆς πραγματικῆς οἰκονομικῆς ἀγωγῆς, ἀντὶ νά κλωνάται εἰς φιλοσοφικὰς σφαίρας. Ἐργασία γιὰ τὸ ἄτομο, τὸ ἄτομο γιὰ τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν γιὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ συνόλου. Δὲν εἶναι ἡθικώτερον νά διευκολύνωμε τὴν ἐργασία, νά ἀνοίξωμε τὸ δρόμον πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν, ἀντὶ νά μιλοῦμε μὲν παχιά λόγια γιὰ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλητῆν; Π. Ταμπανόπουλος

λόγον νά ὑπερηφανεύεται. Ἐν τοσοῦτω ὄμως καὶ εἰς τὸ κακὸν τοῦτο χωρεῖ καὶ ποια θεραπεία. Τὴν θεραπείαν δὲ αὐτὴν ὀφείλει νά ἐφαρμόσῃ ἄμεσα τὸ κράτος καθιστοῦν τὸ σύστημα τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων διὰ τὸ πανεπιστήμιον. Ἐὰν ὡς ση κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ τὴν πολιτείαν ἀπὸ φρονιδίας καὶ προβλήματα καὶ τόσα ἄτομα ἀπὸ τὴν δυστυχίαν.

ΠΡΕΠΕΙ

ΚΑΘ' ὅτι ἔχομεν ἀσφαλεῖς πληροφωρίας, εἰς τὰς πλείστας τῶν Κοινωνιῶν τοῦ Νομοῦ τὰ Σχολεῖα εὐρίσκονται εἰς ἄετινὴν κατάστασιν. Πολλὰ τούτων στεροῦνται ἐντελούς θραυον καὶ οἱ μικροὶ μωθηταὶ κἀθηναὶ κατὰ γῆς, ἐπὶ μεγάλῳ κινδύνῳ τῆς ὑγείας αὐτῶν. Εἰς εἰς ἂν γένει εὐδέποτε ἐγένετο χρωματισμὸς ἔστω καὶ δι' ἀσθένειαν μόνον, τὰ δὲ ἀποχωρητήρια αὐτῶν ἐκπέμπουσι μέχρις ἀποστάσεως πολλῶν ἀπὸ τοῦ σχολεῖουχιλιομέτρων τὴν ἀπόρτηον αὐτῶν δυσωδίας....

Ἐχομεν τὴν γνώμην ὅτι ὁ ρέκτης Νομάρχης ἡμῶν κ. Γεωργιάδης πρέπει νά διατάξῃ τὰ διδασκαλικοὶ Κοινωνικὰ Συμβούλια, ὅπως ἀναγράψωσιν ἐν τοῖς ἀκείτοις προεκλογισμοῖς εἰδικὰς πιστώσεις πρὸς ἐπισκευὴν τῶν σχολείων καὶ πρὸς τῶν δσον τάχιστα εἰς τὴν δέξασαν ἀνέργειαν πρὸς σωτηρίαν τῶν ἐν τοῖς σχολείοις φοιτῶντων τέκνων τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν ἐκπελοῦντων τὴν ὑγείαν αὐτῶν σοβαρωτάτων κινδύνων.

Ἐ. Ἐλπὸς Ἀργοδολίου 20 2 26

ΓΝΩΜΕΣ

ΠΟΥ ΔΕΙΚΝΟΥΝ

ΤΟ ΔΡΟΜΟ

Ἐθουάρδος Φρίμαν (1823 - 1892). Σκώτιος ἱστορικός, κριτικός καὶ μεγάλος συγγραφέας ἦταν καὶ φίλος τῆς Ἑλλάδος.

Ἐποστηρίζω πὼς θά ἦταν σωστότερον καὶ πρὸ ἠφελίου γιὰ τὴν πατρίδα ἂν πρὸς πενήντα χρόνον ἔμεναν πιστοὶ οἱ νέοι Ἑλληνας εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ μιλῶν, ἂν καλλιεργοῦσαν τοὺς πόρους τῆς καὶ τῆς γύρουν μὴ θέσῃ κοντὰ οἱς ἄλλες εὐρωπαϊκὰς γλῶσσας, παρὰ νά προσπαθοῦν... νά ἀναστήσουν ἕνα γλωσσικὸν τύπον πού δὲν μπορεῖ ν' ἀναστηθῇ... Τὰ νεοελληνικά πού γράφουν δὲν εἶναι παρὰ ἑλληνικὴ θεματογραφικὰ, καὶ μάλιστα μετὰ πολλὰ λάθη.

Γεώργιος Κυλοδοῦρος. Μαθητὴς τοῦ Πολυλά καὶ συμπληρωτῆς τοῦ ἔργου του. Τὸ ἐπιγέλιμα του ἦταν δύσκαλον.

Ὅχι! ἡ γλῶσσα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν εἶναι οὔτε ἀνάξια νά γίνῃ γλῶσσα τῶν φωτισμένων ἀνθρώπων οὔτε ἀνεπίδεικτος τῆς τεχνικῆς ἐκείνης διαμορφώσεως τὴν ὁποίαν ἔλαβον καὶ ἄλλοι τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ἂν οἱ ἀναντιρροῦτος φιλοπατριδικοὶ λογιοὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰῶνος ὄντι ν' ἀγωνισθοῦν νά τὴν οἴρουν εἰς τὴν ἐνοῦσιν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ἴσως δὲν θά εἶχομεν σήμερον τὴν γλωσσικὴν ἰσχυρὴν σύγχυον ὁμοίαν τῆς ὁποίας οὔτε εἰς σκοτεινοὺς αἰῶνας ἄλλοιον ἐθνῶν ἀνεφάνη, δὲν θά εἶχομεν τὴν δυσκολίαν ἐκείνην τῆς ἐκπαίδευσσεως μας, ἡ ὁποία, ὡς νά ἤθελε νά γλυκύνῃ τοῦ φιλελευθέρους θεομοῦς μας, σχεδὸν οἰσιματὰ τὴν φιλοπροδοτικὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ μας. Θὰ εἶχομεν γλῶσσαν ἁπλῆν, διαλήν, μίαν, ἑανὴν νά ἐκφραζέτῃ καὶ τὰ ἀφελέστερα καὶ τὰ βαθύτερα αἰσθήματα τῆς ψυχῆς καὶ τὰς σφαιρῶδες ἰδέας τοῦ πνεύματος, μετὰ μίαν καὶ μόνην γραμματικὴν μετὰ μίαν καὶ μόνον ὀργανισμὸν ζωντανὸν καὶ ἐμψυχον, ὁ ὁποῖος πρὸς εὐκολώτερον καὶ πρὸς ἀποτελεσματικώτερον θά ἐκινετο εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ φιλομαθεστάτου ἴσως τῶν λαῶν τῆς οἰκουμένης.

Ἄν τὸ σφάλμα ἔγινεν ἤδη καὶ δυστυχῶς δὲν ἐνοήθη ἔγκαιρος, ἡμεῖς ἔχομεν τὸ θάρρος νά ποιησωμεν οἱεὶ τὸ κακὸν δὲν εἶναι ἀνεπανόρθωτον.

Λαυρεντίος Μαβλίης. — Ἡ λαμπρότητα καὶ ἀφθαρτοτέρα περιγραφή τοῦ ἔθνους ἡμῶν δὲν εἶναι ἡ γλῶσσα τὴν ὁποίαν ἐκ τῶν βιβλίων δύναται νά μῖσθῃ καὶ εἰς ἕνα ἄνθρωπος, ἀλλ' ἡ γλῶσσα ἡ παραδοχθεῖσα ἀπὸ πατρός εἰς υἱὸν διὰ τῶν αἰώνων.

Καὶ δι' αὐτῆς τῆς γλώσσης μόνον εἶνε δυνατόν ὄχι μόνον νά φωτισθῇ ἡ διύνοια τοῦ λαοῦ ἀλλὰ νά μορφωθῇ ἡ καρδιά του νά μῖσθῃ νά θυσιάζῃ Ἐν μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τῶν ὑπαρχόντων του ἔν ἀνάγκη διὰ τὸ κοινὸν καλὸν νά μῖσθῃ τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει πάντοτε διότι ἡ ἐνέργεια τοῦ σχολεῖου εὐτυχῶς ἔμεινε μόνον ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ καὶ δὲν ἔθιξε τὰ μυαλά τῆς αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐκτείνῃ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπέδρασαν ἐπὶ πλειότερον χρόνον τὰ σχολεῖα μας, ἔπρασαν τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐκτετυλίμενην ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν τελευταία δεκαετηρίδα ἔχομεν τὰς καταχρόσεις τὰς ψευδεῖς μνησῆεις καὶ τὰς ἀνομορφίας.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Ο ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΤΥΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Τρία άρθρα του κ. Δ. Γληνού*

Α'.

Με την ελπίδα που ανακινήθηκε το ζήτημα της οργανώσεως των σχολείων, ή οποία κατατάσσεται, όπως είναι γνωστό, από τους Βασαρούς, το «Δ. Βήμα» έθεσε σκοπμό να δημοσιεύσει σχετική διωριστική άρθρογραφία κίνησης άρχη με τρία άρθρα του κ. Δ. Γληνού, από τα α' δημοσιεύσαμε σήμερα. Θα συνεχίσωμεν με άλλα άρθρα επάνω στο ίδιο θέμα που τυχόν θα λάβουμε.

Τρικυμισμένη στιγμή για την παιδεία, ξημερευτικά τρικυμισμένη! Γύρω από το έργο του σχολείου, που χειράζεται γαλήνη και νηφαλιότητα, τί φοβερή όγλοβή! Μέσα σαυτή την όγλοβή, πουνά βρη στήριγμα και άπακομπι ή συνείδηση του δασκάλου; Που να βρη ένα οδηγητικό σταθερό φως; Πως να κρατήσει την ψυχική του αιθρία; Πως να συγκρατήσει την άηδία του; Που να βρη τον ένθουσιασμό για το έργο του το γεμάτο πόνους; Ο δάσκαλος έχει τα προβλήματά του, που τον βασανίζουν. Τα άμεσώτερα και τα γενικώτερα. Αισθάνεται και ζή τα μορφωτικά προβλήματα του λαού του, αυτός είναι ο κυριώτερος συντελεστής στη λύση τους, θέλει να έχει καθαρές ιδέες γιαυτό, να ξέρη που πρέπει να κατευθύνη την προσπάθειά του. Μά υσσι μάχονται για να καταλύσουν το φως, χτυπούν και το δάσκαλο. Χτυπούν το στοιχειώδες ένδιαφέρον του για τα ζητήματα, που άμεσώτατα τον συγκινούν. Άλλοτε ο σοφός κ. Χατζιδάκης έκραδαινε τη γνώμη **ένός** και **άδνου** δημοδιδασκάλου του μακαριού Κυριακίου για την καθαρεύουσα γλώσσα, ενάντια στον Κρομμύαχο. Τώρα ο κ. Χατζιδάκης και άλλοι ανάλογης εδύτητας επιστήμονες **άφρονονται συνολικά** σε όλο το δασκαλικό κόσμο το δικαίωμα να έχει γνώμη για το γλωσσολογικό ζήτημα. Και το ίδιο κάνουν κατά περίεργο τρόπο μερικοί μοιραίοι άνθρωποι, που έτυχε να είναι δασκάλοι. Άφρονονται **κατ' αρχήν** στα δάσκαλο το δικαίωμα να έχει γνώμη, **έφ' όσον έχει φυσικά αντίθετη προς τη δική τους**. Και αν εκείνος παρ' όλα ταυτα εξακολουθεί να έχει, τον βρίζουν λέγοντάς του ότι τη σχηματίζει από φαγιαδισμό ή από συμπερονοτολογία. Άλλοι πάλι τον συμβουλεύουν και αν έχει γνώμη να μην την έκδηλώνη ή να την απαρηθί από υπολογισμό της στιγμής και καιροσκοπία. Τόσο ύψηλή ιδέα έχουν για το δάσκαλο μερικοί προστάτες του και μερικοί άκόμη που λέγουν ότι τον θέλουν φρονηματιστή του λαού για όλα τα μεγάλα ιδανικά.

Τόσο είναι ειλικρινής ή άγίατη των και ο άγώνας των για τα ιδεώδη αυτά της θρησκείας και της πατρίδας της ήθικης, ώστε θέλουν να είναι έμψυχότης του λαού γι' αυτά ένας άνθρωπος, που του άφρονεται, ότι έχει φρόνημα ήθικό ή τον συμβουλεύουν να μην έχει τέτοιο.

Ω ύποκρισία και ψευτιά! Ω καηλεία ήθικών άξιών και λέξεων μεγάλων! Ω χυδαία συμφέροντα και πάθη, τόσο άσχημα σκεπασμένα από την κουρελια-

σμένη πορφύρα ιδανικών, που οι πρόμαχοί των τα έχουν καταρακάσει και καταρρυπάνει!

Και όμως ο δάσκαλος μπορεί και πρέπει να έχει μία σταθερή βίση για τις πεποιθήσεις του. Και ή βίση αυτή δεν είναι άλλη από την αντικειμενική και άπροκατάληπτη εξέταση των προβλημάτων, την ψυχραιμη έπιστημονική έρευνα, το έπιμονο, διαπεραστικό μάτι του όρθου λόγου, που άνεπηρέαστο από καίτε τι, δείχνει το δρόμο, όπως ο φάρος, που άστράφτεται μέσα στη φουρτουνασμένη νύχτα οδηγεί το χέρι του οικιστή.

Για αυτό ένα είναι το υπέρτατο χρέος μας σήμερα, να ίδούμε τα πράγματα, να τα μελετήσωμε, να κρατήσωμε σταθερά και άφροβα τη γραμμή μας, τη γραμμή της αλήθειας και της άγάπης του κοινού καλού. Άνυχοι και άτάραχοι και άκλόνητοι με το χάρος του ανθρώπου, που άνωστερόβουλα και άποφασιστικά έχει θέσει τον έαυτό του στην ύπηρεσία του λαού του και του ανθρώπισμού, πρέπει να εξέταζωμε τα προβληματά μας, να στηρίζωμε την πίστη μας μέσα στον κατατρεγμό, να σταθώμε άντρες, μέχρις αυτοθυσίας. Η αλήθεια οδηγός μας και κυρωτής.

Τρία είναι τα κεντρικά προβλήματα, που κινούν την ψυχή του δασκάλου

α) Το πρόβλημα του λαϊκού σχολείου, ή αποστολή του, ή οργάνωσή του, το μέλλον του.

β) Το πρόβλημα του ήθικού και πνευματικού ύψους του δασκάλου.

γ) Το πρόβλημα της επαγγελματικής του άποκατάστασης.

Πολλοί συνηθίζουν να τα χωρίζουν τα προβλήματα αυτά, μερικοί μάλιστα φτάνουν να νομίζουν, ότι το ένδιαφέρον για το πρώτο, είναι σε κάποιον ανταγωνισμό με το δεύτερο και το τρίτο. Άλλοι πάλι νομίζουν, ότι δεν είναι και δουλειά του δασκάλου να ένδιαφέρεται για τίποτε άλλο, παρὰ για τη στενή επαγγελματική ή αν θέλετε μόνο για την οικονομική του άποκατάσταση. Πολλές φορές τέτοιες ιδέες ρίζονται δογματικά από γεμάτους ύστεροβουλα και άνελικρίνεια δήθεν οδηγός στον άνύποπτο δασκαλικό κόσμο. Γι' αυτό επιβάλλεται πλατεία εξέταση των προβλημάτων αυτών. Άναλύοντας τα προβλήματα, θα βρούμε τη σχέση τους. Και όχι μόνο αυτό, μα θα μπορούσαμε να ξεδιαλώμε και το άλλο περιμέχρητο ζήτημα, που δίνει άφορηή στο έξοπασμα της σημερινής θύελλας. Ο δημοτικισμός έχει άμση στενή, όργανική σχέση με την ύπόσταση του σχολείου και ιδιότερα του δημοτικού; Η είναι ένα παρέμβλητο, αυθαίρετο κίνημα, άσχετο με το σχολείο με δευτερεύουσα σημασία γι' αυτό;

Για να συλλάβωμε το είναι του δημοτικού σχολείου, την άποστολή του και να κατανοήσωμε το μέλλον του, ένας είναι ο πιο άσφαλής δρόμος, ή εξέταση

της **ιστορίας του σταδιοδρομίας και ανέλξης**.

Δεν υπάρχει ανάγκη να δικαιολογήσω εδώ τη μέθοδο αυτή. Γιατι όσο και αν πιστεύη κανείς, ότι με μία θεωρητική, άνεξάρτητη από τις σχετικές πραγματικότητες έρευνα, μπορεί να μη στο είναι ενός κοινωνικού όργανισμου, δε μπορεί νάρνηθι τη σημασία της ιστορικής επαγωγής και άκόμη βαθύτερα δε μπορεί νίποδείξη, ότι ή δική του θεωρητική εξέταση δεν είναι μία άφαρηση ή μία γενίκευση φαινομενικά μόνο άνεξάρτητη από τη σχετική πραγματικότητα ή κίποτες και έξω από κάθε δυνατή πραγματικότητα.

Άς μπουμε λοιπόν στην ιστορική μας έπισκόπηση, που κατ' ανάγκη θα είναι συντομώτατη και τόση μόνο όση χρειάζεται για να συλλάβωμε τα κύρια σημεία.

Το δημοτικό σχολείο είναι δημιούργημα των νεοτέρων χρόνων.

Κάποιες βίβαια άναλογες ή άπαρχές λαϊκού σχολείου μπορούν να βρεθούν και στην αρχαιότητα, μα άναμφρόβητα αυτό, που σήμερα νοούμε λέγοντες **δημοτικό σχολείο** δεν υπάρχει πουθενά πριν από το 16ο αιώνα μ. Χ. Η γένεσή του όφειλεται στην εξέλιξη της νεότερης ερωπαϊκής κοινωνίας και του νεότερου πολιτισμού και ή τύχη του είναι στενά ένωμένη με τη σταδιοδρομία του πολιτισμού αυτού.

Η μεσαιωνική κοινωνία στη Δύση, όπως και στην Άνατολή δεν είχαν παιδεία παρὰ μόνο για τους πολύ λίγους. Οι έκκλησιαστικοί άξιωματούχοι κατά πρώτιστο λόγο, οι άνώτεροι πολιτικοί άρχοντες και οι εύγενείς ήταν οι μόνοι, που έσπουδάζαν. Τα μοναστήρια ήταν τα κυριότερα, ή σχεδόν τα μόνα μορφωτικά κέντρα. Άργότερα και οι σχολές των εύγενών και τα Πανεπιστήμια, που στην άφρηρία τους ήταν μόνο Θεολογικές σχολές. Από τις σχολές των εύγενών και τις μοναστηριακές σχολές κατάγεται στις περισσότερες χώρες της Εβρώπης το σημερινό Γυμνάσιο.

Η μεσαιωνική αυτή παιδεία είχε τρία κυρίως γνωρίσματα. α) Γλώσσα αρχαία, δηλ. λατινικά. Στην Άνατολή αρχαία Έλληνικά. Η μεσαιωνική άρχαιότητα είχε χαρακτήρα κυριότερα ειδολογικό, γραμματικό. β) Κυρίαρχο πνεύμα θρησκευτικό. γ) Δασκάλους θεολόγους ή άκροβέστερα πανεπιστήμονες θεολόγους.

Το δημοτικό σχολείο γεννιέται τη στιγμή, που αρχίζει να παίρη συνείδηση το έαυτο της και να αισθάνεται μορφωτικές άνογες ή νέα κοινωνική τάξη, που άλλαξε σε τρεις αίωτες μέσα τη μορφή του κόσμου, ή άσκή τάξη.

Η άσκή αυτή τάξη, που δημιούργησε τη νεότερη επιστήμη και στη θέση της ειδολογικής άρχαιολογίας έφερε τον Ούμανισμό (Humanismus) πρώτον έλλαξε τη μορφή των Πανεπιστημίων, δεύτερο άλλαξε σιγά σιγά την έσωτερική ύπόσταση των Γυμνασίων και τρίτον δημιούργησε το δημοτικό σχολείο.

Στο ύψωτικό της βίβισμα που όργανικά μπορούμε να το παρακολουθήσωμε μόνο στη Λύση, ή τάξη αυτή άκολουθήσος διάφορα στάδια. Η γένεση και εξέλιξη του Δημοτικού σχολείου παρακολουθεί βήμα με βήμα τα στάδια αυτά. Γι'

ΕΠΙ ΤΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ

Δημοσιεύομεν γνώμην του συλλ. Προβέβητος διὰ τὴν ἰδρυομένην τοῦ Ταμείου ἄλληλοβοηθείας...

Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ταμείου ἄλληλοβοηθείας εἶναι ἡ διὰ νόμου ὑποχρεωτικὴ συμμετοχὴ πάντων τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ δημοτῶν...

Πόροι

1) Ἡ τριακοντάδραχμος ὑποχρεωτικὴ μηνιαία κράτησις ἐκ τοῦ μισθοῦ παντὸς διδασκάλου...

2) Αἱ δωρεαί.

3) Τὸ ὑπὲρ τῶν 100 χιλιάδων πλεόνασμα τοῦ ἔτησιου προϋπολογισμοῦ τῆς Ὀμοσπονδίας.

4) Αἱ κρατήσεις τῆς ἐκ τιμωρίας ἢ ἄλλων λόγων ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων προερχόμεναι.

Ἐπολογιζομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διδασκάλων εἰς δέκα χιλιάδας τοῦλάχιστον καὶ ὀριζομένης τῆς μηνιαίας εἰσφοράς εἰς τριάκοντα τοῦλάχιστον δραμάς...

Τὴν μηνιαίαν εἰσφορὰν ὀρίζομεν ἰσην διὰ πάντας ἀνεξαρτήτως μισθοῦ, διότι καὶ τὸ μέροςμα θὰ εἶναι ἴσον.

Λειτουργία τοῦ ταμείου

Ἡ λειτουργία, ὅσον ἀφορᾷ τὰς κρατήσεις, δέον νὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ, ἀλλ' ἡ διανομὴ τῶν βοθημάτων...

Ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 5' ἔτους θὰ ἀφαιρῆται ἐκ τῆς ἔτησιος εἰσφοράς τῶν 11.600.000 δραχ. 2' ἑκατομμύρια κατ' ἔτος...

Δικαίωμα βοθημάτων

Βοθημάτων δικαιούνται α' οἱ ἀπονήσκοντες καὶ οἱ πρὸς τούτους ἐξουσιούμενοι παθόντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, δηλαδὴ οἱ φθισικοί, τυφλοί, φρενοβλαβεῖς κ.τ.λ., ὡς τελείως ἀνίκανοι...

Ἐξίτικαί περιοριστικαὶ διατάξεις, 2; θὰ δημοσιεύωμεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον, δέον νὰ τεθῶσι διὰ τοὺς ἀπονήσκοντας καὶ ἀποχωροῦντας...

αὐτὸ εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον καὶ ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ἑρουνίαν μας νὰ παρακολουθήσωμε τὴν παράλληλὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀστικῆς τάξεως...

Διανομὴ

Διανεμητέον ποσὸν κατ' ἔτος ὀρίζομεν τὸ εἰς 1.600.000 ὀβολοῦν τοῦ ἔτησιου ἔσοδου τῶν 3.600.000 καὶ τοὺς τόκους τοῦ ἐκίστοτος ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου...

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν 2.100.000 ἀφαιροῦνται 500 χιλ. δραχ. ἕνα διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ἀπονήσκοντας, οὗ; ὑπολογίζομεν εἰς 10 κατ' ἔτος, λαμβάνοντες κατὰ βαθμὸν οἰκονομικῆς κτεταστάσεως...

ἈΡΘΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΜΕΣΑ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ ΤΩΝ ΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Πρωτίστως πρέπει νὰ ἀρευνηθῶμεν τὰς βλῆψεις μας, νὰ ἀναλύσωμεν αὐτὰς εἰς τὰ στοιχεῖα ποὺ τὰς ἀποτελοῦν, νὰ ἐξκριθώσωμεν τὰ αἰτία τῆς ἀποτυχίας...

Ποῖαι εἶνε αἱ βλῆψεις μας; Ἐχομεν τὴν γνώμην ὅτι αὐταὶ δύνανται νὰ χωρισθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας. 1) Οἰκονομικαί 2) Ἐκπαιδευτικαί 3) Κοινωνικαί.

1) Οἰκονομικαί. Ἡ σπουδαιότης τοῦ κύκλου τούτου τῶν βλῆψεων μας εἶνε μεγίστη. Ὁ πρῶτος καὶ ἀπαραίτητος ἔσρος τῆς βελτιώσεως τῆς ἑκπαιδεύσεως εἶνε ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τοῦ κλάδου.

2) Ἐκπαιδευτικαί. Ἐκκαυχῆθησαν ἄλλοτε δημοδιδάσκαλοι ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τὸν ἐγέναντο ἐπιστήμονες.

3) Κοινωνικαί. Ποῖα ἡ θέσις τοῦ διδασκάλου εἰς τὴν κοινωνίαν. Ὁ διδάσκαλος μορφώνει τὴν Ἐθνικὴν πλειοψηφίαν καὶ εἰς αὐτὴν ἀνάγκη.

Ἐφίλοι μου ἀστέ; ἔλεγεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς μαθητὰς του καὶ οἱ λόγοι του ἔχουν βαθύτερον σημασίαν κοινωνικὴν.

Ἐἰς τὰ παρὸν θὰ ἀσχοληθῶμεν μόνον μὲ τὸ πρῶτον μέρος δηλαδὴ πῶς θὰ ἐπιτύχωμεν τὸ οἰκονομικὸν μέρος.

ἂν δὲν ἐπαρκῆ μέχρις 600—700 χιλ. κατ' ἀνώτατον ὄρον.

Τὸ ὀβολοῦν τῶν 1.600.000 διανέμεται εἰς ἴσου μεταξὺ τῶν ὀπωσθήποτε ἀποχωρούντων, οὗ; ὑπολογίζομεν εἰς οὐχὶ πλείονας τῶν 200 κατ' ἔτος.

Οἱ ἐντὸς τῆς πρώτης τριετίας ἀποχωροῦντες ἢ ἀπονήσκοντες δικαιούνται νὰ ζητήσωσι δι' αἰτήσεώς των τὴν ἐπιστροφὴν τῶν καταθέσεών των ἀτόκως, ἂν μὴ δι' ἑτέρων συνδυασμῶν ἐπιτευχθῇ ἡ διανομὴ βοθημάτων ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους.

Τὸ καταστατικὸν τοῦ ταμείου νὰ ἐκπονηθῇ καὶ ψηφισθῇ κατὰ τὴν Ἡ' γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Ὀμοσπονδίας, ἕνα ἀρχισὴ ἀμέσως ἡ λειτουργία του.

Ἐἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον θὰ δώσωμεν πρὸς συζήτησιν καὶ τὸν τρόπον τῆς διαχειρίσεως τοῦ ταμείου μὴ ἐπιβαρύνοντα ποσῶς τοῦτο καὶ εὐχόμεθα ἐκ τῆς συζήτησεως νὰ προκύψῃ τελειότερον κατὰ τὸν ὄρον ὁργανισμὸν καὶ τὴν διανομὴν τῶν βοθημάτων.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς Γ. Καρδάμης Γ. Γ. Καλύδας

Ποῖα τὰ αἰτία τῆς ἀποτυχίας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐξουσίαν μας;

Ταῦτα δύνανται νὰ χωρισθῶσιν εἰς σωματικὰ καὶ ἑξωτερικὰ.

α) Ἀνεπαρκὴς μόρφωσις τῶν διδασκάλων. β) Ἐλλειψίς συναισθητικῆς δικαιωμάτων ἐν τῇ ζωῇ. γ) Ἀνομοιογένεια. δ) Ἡ ἀδιαφορία τῆς Πολιτείας...

Διὰ τὴν ἐπιτύχουμεν εὖθεν ἀνάγκη νὰ ἀρῶμεν τὰ αἰτία ταῦτα καὶ πρὸς τοῦτο. 1) Τὸ ἰδεώδες θὰ ἦτο οἱ διδασκαλοὶ νὰ ἀποκοτῶν ἀρίστῶν καὶ εὐραστῶν ἐπιστημονικὴν καὶ παιδαγωγικὴν μόρφωσιν.

Τοῦτο ἂν ποτὲ ἴθελαι ἐφαρμοσθῆθαι θὰ συνεπήγετο καὶ τὴν ὀλικτὴν ἐξουσίαν, διότι σήμερον ἀναλογίζεσθαι πολὺ ἄκαιρος ὁ σκοπὸς θὰ φοιτήσῃ στὸ Πανεπιστήμιον διὰ νὰ λαμβάνῃ 1300 δραχ., ἡ δὲ Πολιτεία θὰ ἐξαναγκάσῃτο νὰ ἐξουσίωσῃ συνεπὶς τὸν διδασκάλου.

2) Ἐλλειψίς συναισθητικῆς δικαιωμάτων ἐν τῇ ζωῇ.

Γενικῶς ἡ πλειοψηφία δὲν ἔχει συνείδησιν τῶν δικαιωμάτων ποὺ ἔχει ἐν τῇ ζωῇ λόγῳ τῆς παραγωγικότητος τῆς ἐργασίας. Ὁ διδασκαλὸς ἀναπτύσσει εἰς δεξιότητες, αὐξάνει τὰς γνώσεις ὥστε, ὁ τεχνίτης, ὁ ἐργάτης, ὁ γεωργὸς γίνεται παραγωγικώτερος.

3) Ἀνομοιογένεια. Ἀποτέλεσμα ταύτης εἶνε ἡ ἀντιδρασίς κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐἰς τὰς ἀνωτέρω αἰτίας ἡ σπουδαιότερα αἰ-

ατι ή Διοίκησις ἀντιδρῶσιν διὰ τὸ ζήτημα τῆς ὑποχρεωτικῆς μεταθέσεως ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς τῶν διδασκάλων καὶ τοῦτο πρὸς ὄφελος μὲν μερικῶν εἰς ἄλλους δὲ ἄλλων. Μάλιστα, κ. Καραγιάννη, καὶ ἐγὼ συμφωνῶ μαζή σας, μάλιστα δὲ καὶ κλειδοδοτῶ, διότι ὄντως πολλοὶ συναδέλφοι ἐπιθυμοῦντες νὰ δώσωσι μικρὰν τινα μὲρῶσιν εἰς τὰ τέκνα των ὄχι μόνον οικονομικῶς κατασφραζονται ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πολλὰς ἄλλας ἀπόψεις (τοῦτο δὲ καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον συνέβη), ἐν ᾧ τοῦναντιον ἔλλοι, ὧς νὰ εἶναι τα ἐκλεκτὰ παιδιὰ τῆς Πολιτείας καὶ οἱ-τινες κατάρθωσαν διὰ θεμετῶν καὶ ἀθεμίτων μέσων νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπολαύουσι πάντων τῶν ἀγαθῶν. Ποτα δὲ εἶνε τὰ χεῖρα τῆς Λατικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἀθήναις ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ ἀρμόδιος νὰ ἀποφανθῶ, ἐν τούτοις ὅμως ἀφ' οὗ οὐ σεις γνωρίζετε τὴν κατάστασιν, ὅπως γράφετε, συμφωνῶ μαζή σας. Ἀλλὰ, κ. Καραγιάννη, διατὶ τὴν ἀντιδρῶσιν ταύτην νὰ τὴν ἀποδίδετε εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Ὀμοσπονδίας καὶ —οὐχί— εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους διδασκάλους Ἀθηνῶν; Καὶ ἀφ' οὗ ἔχετε τὴν δύναμιν νὰ μανθίνετε ὅλας τὰς κινήσεις τῶν κλάδων, πῶς δὲν ἐμάθατε καὶ τὰς κινήσεις τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ διδασκάλων διὰ τὴν μὴ δημοσιεῦσιν τοιούτου Διατάγματος; Κε Καραγιάννη, μόνον ἀνθρώπος ποὺ ὅλεις νὰ διαστρέψῃ τὰ πάντα θὰ γράψῃ χωρὶς νὰ πιστεύῃ, ἐνοεῖται, διὰ τοῦτο ἦτο ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν τῆς Ὀμοσπονδίας.

Τέλος, κ. Καραγιάννη, διὰ νὰ τελειώῃ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις, δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον, ἔνα πράγμα Σὰς ἀρωγῶν. Τὸ ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἐκ συμφέροντός τινος ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν του διὰ τὴν Διοίκησιν τῆς Ὀμοσπονδίας, ἢ διότι ἐπιπολαίως ἐξήτασε τὴν ἐν γένει ὄρασιν τῆς μὴ θελήσαν νὰ ἐμβαθύνῃ περισσότερο καὶ νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν; —Ἐν συμβαίνῃ τὸ πρῶτον τότε δικαίως πρέπει νὰ καθήσῃ εἰς τὸ ἐξῶλον τοῦ κατηγορουμένου, ἐάν ὅμως τὸ δεύτερον τότε τί νὰ σοὶ εἴπω κυρ. Ἀντώνη. Δὲν πταίω ἐγὼ μὲ εὐτε καὶ οἱ ἐκλέξαντές με, ἀλλ' ἡ τὸχμη ποὺ δὲν ἀφῆκε νὰ γεννηθῇ καὶ ἐδῶ στὴν Κορινθίαν ἕνας Καραγιάννης.

Γ. Μούργελας
Μέλος τοῦ Ἐποπ. Συμβουλίου

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Συγχωνεύσεις Σχολείων

Τὸ μονοτάξιον Λοζιανῶν καὶ Κερασοῦρου εἰς ἓν μονοτάξιον, τὰ μονοτάξια ἀργένων καὶ θηλέων Ποπόβου εἰς ἓν μονοτάξιον.

Τὰ μονοτάξια ἀρρ. καὶ θηλέων Φερῶν εἰς ἓν διτάξιον, τὰ μονοτάξια ἀργένων καὶ θηλέων Πόργου εἰς ἓν διτάξιον.

Παιδείας
Σκελετῆς Τούσκας, Εὐλαμ. Πετρίδης, Σαλιμῆς, Δημ. Παπαδημητρίου, Πολυθέου Μηνῶ Β' Θεσσαλονίκης, Παναγιώτα Ζάγορα Χιουρῆ, Σηλιῆς Α'. Κερκυρας, Ἰορδ. Γουρῆ, Ζωῆς, Μεταλία Μαργαλέη Παναγίουραϊνῆ Θεοδοῦλου Λουτρῶν, Σταμ. Πασούλη Κερασίτσας.
Μεταθέσεις
Ἰωάν. Καμπανῆ, Πιπρούκια, Γ. Σκαφιδῆ εἰς Σταυροῦσαν, Κωνστ. Κέγκας εἰς Ἰ. Σάνθης, Γ. Σάνθης εἰς Ροβένεια, Μ. Γεωργίου εἰς Παναγίαν, Σωκρ. Τσέκας εἰς Τσατάλη, Κούτρας εἰς Καρλικοβα, Δημ. Ἀδωνίου εἰς Β' Δράμας,

Ἀνδ. Ἀσπιώτης εἰς Μπελοτίσαν, Ἰωάν. Μυρόδης εἰς Β' Δράμας, Κ. Ἀστέρης εἰς Α' Δράμας, Κωνστ. Πέτσας εἰς Ἐβρονον, Ἀθ. Δαβῆς εἰς Λίβαν, Ν. Μπάκας εἰς Λαγυνά, Ν. Ε. Μπάκας εἰς Κοροφωλάδων, Κ. Σπυριδῆς εἰς Ταῖρων, Γ. Καμαριανός εἰς Ἰατρῶδες, Ἀγλ. Καρατζῆ εἰς Γαρίτσαν. Ἀλ. Ἀγγοῦράκι εἰς Λάκωνες.

Ἀπολύσεις
Γ. Κοτρωνάρος Σκριποῦς, Ἐμμ. Λυδὸς Σάνθης, Αἰκατεσίγη Ζηκίδου Μπούρας, Χρ. Τζημορῆκας Σαμαρίνης, Λάδρας Γκώγκος Σαμαρίνης, Λευκοθέα Μεσομένη Γροικιοῦ, Καλλιόπη Παπαδοπούλου Σουλσοῦρου, Δημ. Παγάνης Ραδοτοβίου, Μπέλλα Ἰερωνέγγη Σάμης.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

Παρακαλοῦνται οἱ περιφερειακοὶ σύλλογοι οἱ μὴ συμμορφωθέντες εἰσεῖ μετ' τὴν ὑπ' ἀριθ. 18 καὶ ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου ἐ. ε. ἐγκύκλιον τῆς Διοικήσεως τῆς Ὀμοσπονδίας, ὅπως ἀνυπερθέτως μέχρι τέλους τρέχοντος μηνὸς ἀποστέλλουν τὰ αἰτούμενα στοιχεῖα:

- 1) συμπληρωμένους τοὺς ἀποσταλείτας πίνακας τῶν μελῶν μετὰ τῶν ἀναγραφόμενων ἐν αἰτίοις στοιχείων
- 2) τὰ σκελετὰ τῶν διπλοτύπων ἀποδείξεων συνδρομητῶν τοῦ «Διδ. Βήματος»
- 3) πίνακας τῶν νέων συνδρομητῶν τοῦ «Διδ. Βήματος». Διὰ τὸ μῆτρον τοῦτου πρόκειται νὰ διευκολυνθῇ καὶ ἐξασφαλισθῇ ἀπολύτως ἡ διευπεραιώσις διὰ τὸ νέον Διοικητικὸν ἔτος (1926 - 1927).
- 4) νὰ τακτοποιήσωσι τὰς οικονομικὰς σχέσεις των μετ' τὴν Ὀμοσπονδίαν. Ἐχομεν δὲ ἐλπίδος διὰ οὐ καθυστεροῦντες μέχρι σήμερον σύλλογοι θὰ σπεύσωσι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ἐπιβεβλημένων καθηκόντων διευκολύνοντες οὕτω τὴν προπαρασκευὴν καὶ τὸ ἔργον τῆς Ἡ' Γεν. Συνελεύσεως.

Ἡ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Υ Π Ε Ρ
ΤΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

Σύλλ. Κιλίκης	δραχ. 2.405
Κοινότης Κάτω-Θιοδωράκια	» 1.700
» » » εἰς στήματα	» 275
	Ἐν ὄλφ 4.380

— ΕΚΔΟΣΕΙΣ —

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
«ΕΡΓΑΣΙΑ» Μηνιαῖο παιδαγωγικὸ περιοδικὸν. Μῆνας Δεκεμβρίου. Περιέχει ὅλην ἐκλεκτήν.

Ἐκδοτικὸς οἶκος Δ. καὶ Π. Δημητράκου.
Ἐξεδόθη ὁ «ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ» ὄργανο τοῦ συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναίκας. Περιέχει τὰς ἐργασίας καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ γ' συνεδρίου τῶν γυναικῶν τῆς Μικ. Ἀντιάντ.

«Ο ΦΑΡΟΣ» Μηνιαῖον εἰκονογραφημένον περιοδικὸν ὄργανον τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνικοῦ συλλόγου «Ἡ Ἀλεξανδρινῆ Βιβλιοθήκη» μετ' ὅλην ἐκλεκτὴν ἐπιστημονικὴν.
Ἐξεδόθη τὸ «ΕΓΓΡΗΦΡΙΟΝ» ὄργανον τῶν συναδέλφων Γης τάξεως γιὰ τὸ μῆνα Φεβρουάριον.

ΠΕΝΘΗ

Τὸ συναδελφικὸν ζεῦγος δ κ. Χριστόφορος καὶ Ἐλένη Ράσσα ἔχασαν τὸ μονάκιον παιδάκι των Τάχη.

Τοὺς βαρεθὲν λυπημένους γονεῖς ἐκφράζω τὰ συλλυπητήριά μου διὰ τοῦ Δ. Βήματος.

Α. Ρουδθάνης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐμμ. Παργαγιάννην δημῶλον Λαγού - Μαγαρίδου. Παρήλθον ἡ προνομιὰ τῆς συνταξιοποίσεως τῶν ἐτῶν τῆς φοιτήσεως σας εἰς τὸ Διδασκαλεῖον. Ἐδύνασθε νὰ πράξετε τοῦτο ἀντὶ τῆς φοιτήσεως σας εἰς τὸ Διδασκαλεῖον εἰς τὸ πτυχίον ὑποδιδακταλίου.

Μιχ. Ζέρβαν δημῶλον Μαγαριῶν - Παργαγιάννη. Ἡ πρόθεσις τῆς μεταθέσεως τοῦ δημῶλου Γεωργίου Τσακίρη εὐρίσκειται εἰς τὸ Πολιτικὸν γραφεῖον θὰ ἐκτελεσθῇ μόνον ἀντὶ τοῦ ἔγκληρον. Ἐχέτε ὑπὸ ὄψιν ταλαιπώραν συντακτικὴν ἀπόφασιν περὶ μεταθέσεως.

Ἀνώνυμον. Θὰ ἀκολουθήσετε διὰ τὴν κατὰ τῆσιν καὶ προαγωγὴν καὶ τὴν συνέταξιν τοῦς ἐπιδοθεῖσας σας πτυχιοχίτους.

Ἐλένη Κουντιοῦ διδῶσα Γρεβιτῆς Κομοτινῆς. Ἐπειδὴ πρῶτα εἰς τὸ Ἰνστιτούτον δὲν εὐρίσκειται τίποτε, νὰ ἀποστήλητε νέαν κατάστασιν διὰ τὰ καθυστερούμενα μετὰ τῶν ἀναλόγων ἐκπαιδευτικῶν εἰς τὸ κ. Ἐπιθεωρητοῦ.

Ἀρηοδιδάσκαλον Δ. Ἀρναῖων. Εἰδῶ ἐν τῇ εἰ καὶ μὴ ἀνηυχῆτε.

Σ. Λαγούνην δημῶλον Συρράκου. Οἱ ἦδη ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ προερχόμενοι ἐξ ἐπιδοθεσίων δημῶλοι α' ἢ β' τάξεως διὰ τὴν κατέταξιν καὶ προαγωγὴν ἀκολουθοῦν τοὺς λοιποὺς ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπιδοθεῖσους τῶν. Μετακινούμενοι θὰ τῶχον οἱ ἐπιτελεῖ ἐξ ἐρατικῶν σχολῶν προερχόμενοι καὶ ἐπιδοθεῖσας ἐπ' ὅσον πρὸς τοῦτο πρόκειται ὁ ἀρμόδιος Ἐπιθεωρητής.

Ἀθανάσιον Παπαδοπούλου δημῶλον Κοζύλου Ἀνδρού. Δυστυχῶς δὲν εὐρον εἰς τὸ ἀρχεῖον τὸ πτυχίον σας. Ἀδύνασθε ὅμως νὰ λάβετε ἀντίγραφο τοῦτου παρὰ τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Παιδείας δι' αἰτήσεως σας ὁπολιθῆσασμένης διὰ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

Γεωργ. Κουσαῖ; δημῶλον Τοῖδοι - Κοζάνης. Ἀδύνασθε. Χρεωδίζονται αὐτὰς διαπρωσίσεις οἱ καὶ δι' ἐλονδύησιν ἄλλων. Σχετικῶς ζητήσατε πληροφῶριαν παρὰ τῆς Νομαρχίας Κεζάνης.

Μιχαὴλ Παλαεουθίου δημῶλον Τσαοῦσιον Καρδίσης. Γνωρίζετε μαζ ἀριθμὸν καὶ ὑποσημνίαν πρακτικοῦ ἀποπαικῆς συμβουλίου περιτρεμίας σας δι' οὗ προτίθεται ἡ μεταθέσις σας.

Ἀθ. Ἰωαννίδην δημῶλον Μασουσίας. Ἐν τῇ πάθησις τοῦ ὀφθαλμοῦ σας προήλθε ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τότε ἔχετε τὸ εὐεργέτημα νὰ τύχητε συντάξεως λαμβάνοντες 2/3 τοῦ μισθοῦ οὐνταξίν. Ἴνα δὲ πιστοποιηθῇ τοῦτο ἐκτός τῶν τυπικῶν διαποθέσεων παρὶ ὧν εἰνάσθε νὰ λάβετε πληροφῶριαν παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ καὶ χρεωδίζεσθε καὶ ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικαίου ἐκδοθησομένη κατόπιν αἰτήσεως σας.

Γεράσιμον Σπαθῆν δημῶλον Μαμαῖων Ναννακίας. —Εἰς τὸ ἀρμόδιον τμήμα δὲν εὐρίσκει τίποτε. Ἐξεντάσθε καλῶς τίς ὁ πρῶτος ἀναγραφόμενος εἰς τὴν κατάστασιν διότι μετὰ τὸ ὄνομα Κ. Σίνας δὲν ὑπάρχει κατάστασις.

Γεώργιον Θεοδοῦνην Κίεφουραν. —Ἡ πολυσέλιδος ἀποστολὴ σας ἀλήθη. Συμφωνοῦμεν ἀλλὰ ὑπερβάλλεται τὰ πρῶτα. Διὰ τῶν γενομένων ἐκνομῶν οὐδὲν ἔρημο. σχολαστὸν πρόκειται νὰ μεταρρηθῇ καὶ κατεῖς λειτουργός τῆς θρημ. ἐκπαιδεύσεως θὰ ἀπολυθῇ δι' οἰκονομίας. Ἐπομένως ἡσυχάζετε.

Δημ. Λαγούνην δημῶλον Συρράκου. —Οἱ ἦδη ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ προερχόμενοι ἐξ ἐρατικῶν σχολῶν προήγουν ἀνάλογως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας των μετὰ πρόστασιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἀνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ.

Δημ. Κασιώραν δημῶλον Μαλακασίου Καλαμπάκας. Ἐκ τοῦ Ἐλαγτικοῦ συνεδρίου μετ' ἀριθ. 2218-11 2-26 δικαιολογητικὰ Σας ἀστάλησαν εἰς Γεν. Λογιστήριον πρωτοκολληθέντα μετ' ἀριθ. 64058 30-12-25. Ἦδην νὰ ἀποσταλεῖται διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Σας εἰς Γεν. Λογιστήριον ὑπεύθυνον δὴλωσιν ἀρμόδιος ταθεωρημένην ἐξ ἧς νὰ ἐμφανίζεσθε μέγιστος ἡμέρας εἰσοδοθεσθήσθε.

Εὐάγγελον Παπαδοπούλου δημῶλον Μονιθρίου Κορινθίας. Ἡ παραίτησις σας ὑπεβλήθη ἀπὸ τῶν ἐπιθεωρητῶν τῆς 18 Ἀυγούστου 1922. Εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἔφθασε τὴν 27 Ἀυγούστου 1922 καὶ ἀπρωτοκολλήθη μετ' ἀριθ. 80746-22227 καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἔγγραφου τῆς παραίτησεως εἶνε 39863-19-10123.

Δημ. Ἐπιτροπιδῆν δημῶλον Ἰαριάς. Ἐκ τοῦ Ἐλαγτικοῦ συνεδρίου μετ' ἀριθ. 534-11-3-26 καὶ δικαιολογητικὰ σας ἀστάλησαν εἰς τὸ Γεν. Λογιστήριον πρωτοκολληθέντα μετ' ἀριθ. 24039-17-3-26. Ἦδην νὰ ἀποσταλεῖται διὰ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ εἰς τὸ Γεν. Λογιστήριον ὑπεύθυνον δὴλωσιν ἀρμόδιος ταθεωρημένην ἐξ ἧς νὰ ἐμφανίζεσθε μέγιστος ἡμέρας εἰσοδοθεσθήσθε.

Πρόδρον σὺλλ. δημῶλον Ζαγοῦρου. Ἐπὶ ὅτ' ἀριθ. 6 ἔγγραφον σας ἀνεργήσασιν. Δυστυχῶς τὸ Ἰνστιτούτον δὲν δύναται νὰ ἐπιτελῇ τὴν ἀποφιν σας διότι ἔχει συγκεκριμένης περιπτώσεως καταχρήσεως. Ἐπιμένετε ἀνεκδοτάς πιστοποιητικῶν τῆς Κοινότητος καὶ ἔσορον ἐκδύσασιν ἀνώπιον τοῦ Ἐργονομικοῦ ὄμο μαρτύρων.